

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an 700 Lei,

pe o jumătate de an 350 Lei

Abonamentele se plătesc
înainte!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 168

ANUNȚURI ȘI RECLAME:

Un șir Corp V, adică de lărgimea a doi milimetri, Lei 20
Lărgimea de 1 cm. Lei 80

Porunca ceasului de față

Vremurile prin care trecem poartă în ele sămânța lumii de mâne. Acuma, sub ochii și cu lucrarea noastră, se făurește viitorul. Fiecare pune la temelie lumii ce va să fie o cărămidă plămădită din sufletul, lacrimile și jertfele vieții sale și trăinicia ei atârnă de răspunderea cu care ne-am făcut fiecare datoria.

Deci, pentru ca să nu ne blasteme strămoșii și eroii, pentru ca să nu ne înfrunte istoria de mâne, pentru ca să nu ne desmințim trecutul de glorie, — să ascultăm porunca ceasului de față.

1. *Să credem în Dumnezeu!* Niciodată nu s'au adevărit mai mult decât acuma cuvintele lui Kogălniceanu: „România nu are alt ocrotitor, decât pe Dumnezeu și sabia sa”. Să nu uităm acest adevăr!

Pe stema țării am scris cu litere de foc: „Nimic fără Dumnezeu!” Toată țaria noastră este cuprinsă în aceste cuvinte pe care veacurile le-au consfințit cu lacrimile lor. Credem în Dumnezeu, în puterea, bunătatea, mila și dreptatea lui. Credem că nimic nu se întâmplă în lumea asta fără voia lui. Credem că mâna care câteodată lovește, după încercare se pleacă îndurătoare și ridică pe cei încercați. Credem, suntem siguri, că atunci când ne-a plămădit ființa în leagănul Carpaților din „Dacia Fericită”, Dumnezeu a avut cu noi un plan mareț, la împlinirea căruia lucrează și acuma.

Nici o clipă să nu ne clatine îndoielile și tânguirea dușmanilor care ne urăsc. Cu noi este Dumnezeu! Și Dumnezeul nostru face și acum minuni...

2. *Să ne ajutăm unii pe alții!* Acuma, când lipsurile și nevoile bat la fiecare poartă, când nu este cămin fără lacrimi, mai mult ca-oricând ni-se cere să ne iubim, ajutându-ne unii pe alții. Să dăm cu mână largă, cu inimă curată, cu dragoste creștinească.

Să fim aproape de cei încercați, de cei suferinzi, de fiii neamului chinuți. Să vedem în mâna care se întinde tremurândă, sub zdrențele și sărăcia care ne roagă, pe veșnicul cerșitor al dărniciilor noastre: Cristos.

Să nu ne împietrim inima la durerea fraților și-a țării, desmințind o calitate cunoscută și peste hotare: *dărnicia românească*. „Dați și vi se va da”...

3. *Să ne iubim țara!* Pildă sfântă ne-a dat Isus care prevestind prăpădul Ierusalimului, al țării sale, a plâns cu amar. Să ne iubim țara până la suprema dăruire! Unica po-

runcă e salvarea țării și numai dacă o iubim o putem salva.

Dragostea de țară ne-a urnit pe toți în decursul veacurilor în jurul voievozilor, ajutându-ne să înfruntăm toate puvoaiele care au căutat să ne prăpădească. Dragostea de țară a fost evanghelia neamului românesc în 18 veacuri de istorie.

S'ascultăm glasul moșilor și strămoșilor care ne vorbește peste veacuri, înfruntându-ne nepăsarea și uitarea! Să nu uităm glasul bătrânului cronicar Miron Costin: „*Mare lucru este a fi născut Român!*”

Aceasta este porunca ceasului de față, acesta este glasul eroilor noștri.

Dacă-l vom asculta și urma, ne vom reface țara, vom reinvia la o viață nouă, așa cum ne vrea Dumnezeuul nostru...

SIMION I. CRIȘANU

Oare când o mai fi pace?

Așa se întreabă toți oamenii când se întâlnesc. Pacel pacel și pace nu este. Așa zice profetul Ieremia la cap 6; 14. „Oare de ce nu este pace în lume?” Nu este, pentru că noi ne-am depărtat de Dumnezeu și de poruncile lui. Ne-am depărtat de biserică și de poruncile ei. Așa ne spune Dumnezeu: „Iată eu dau înaintea voastră astăzi binecuvântare și blăstăm; binecuvântare, de veți asculta poruncile Domnului Dumnezeului vostru; iară blăstăm, de nu veți asculta poruncile Domnului Dumnezeului vostru și vă veți abate dela calea care am poruncit eu vouă astăzi” (5 Moise 11, 26-28).

Iar în alt loc zice: „Păziți și faceți precum am poruncit vouă, eu Dumnezeuul vostru, ca să vă fie vouă bine și să trăiți mult pe pământ”. (5 Moise 5; 32, -33). Iar în alt loc zice Dumnezeu: „Iată viața și moartea am pus înaintea feței voastre” (5, Moise 30, 19). Iar la 3 Moise 26; 24-25 zice: „Voiu veni la voi și vă voiu bate încă de 7 ori mai mult pentru păcatele voastre și voiu aduce asupra voastră sabie și veți fugi în cetățilo voastre și voiu trimite moarte peste voi și vă veți da în mâinile vrășmașilor voștri”.

Vedem, dragii mei, că așa este. Războiul acesta mare, în care e înleștată toată lumea, e o pedeapsă trimisă de Dumnezeu, pentru răutățile și fărădelegile noastre. Iar noi, în loc să ne îndreptăm, par'că tot mai răi suntem. Ori încotro ne întorcem ochii, nu vedem decât certe și dușmăni, vrajbe și pizmuri. Nu-i pace pe pământ, nu-i pace în lume, nu-i pace între popoare, nu-i pace în țări, nu-i

pace în sate, nu-i pace între vecini, nu-i pace în familii și nu-i pace în inima oamenilor. Nu-i pace, pentru că e scris în sfânta Scriptură că nu se poate sălăglui în inimile noastre pacea cu Dumnezeu, câtă vreme petrecem în păcate. „Nu este pace celor fărădelege”, spune la Isaia 48, 22. Și iarăș: „nu este pace celor necurați” (Isaia 57, 21).

„Pace multă este celor-ce iubesc legea Ta” (Psalm 119, 165). Așa zice Dumnezeu prin prof. David. Așa să facem dacă vrem pacea în lume și în sufletele noastre. Să ținem poruncile dumnezeiești și bisericiești, și Dumnezeu no va da pacea mult dorită.

Petărlăcean Fllon
cantor
com. Orosia—Turda

Un oaspe al Blajului

Printre refugiații moldoveni, cari stau deocamdată la Blaj, e și bătrânul Artur Gorovei, membru onorar al Academiei Române.

A fost sărbătorit la începutul anului acestuia, cu prilejul împlinirii vârstei de 80 de ani.

Nu de mult revista „Convorbiri Literare” dela București a scos un număr special, închinat bătrânului cărturar din Folticeni Moldovei.

O vleață întregă a muncit pentru proșăirea culturală. S'a ocupat de poeziile și de credințele poporului. În revista „Șezătoarea” a publicat foarte multe poezii, povești, precum și studii despre ele.

A tipărit o mulțime de cărți, printre cari una despre descântece, cărți despre orașele Botoșani și Folticeni, precum și mai multe studii despre cărturarilor moldoveni din alte vremi.

E o plăcere să-i citești cartea despre ouăle roșii, în care arată, cari sunt în toate țările obiceiurile în legătură cu ouăle roșii.

Venind la Blaj, d-l Artur Gorovei a băgat de seamă că aci se tipăresc o mulțime de cărți și de reviste. Mare i-a fost mirarea, că nu se vorbește despre ele în toată țara. Ne miră faptul că e așa de greu să se răspândească tipăriturile blăjene, mai ales că sunt în slujba țării și a Bisericii. Intr'un număr mai vechiu din „Unirea Poporului”, d-l Artur Gorovei a scris un articol frumos despre Blajul de azi și despre dragostea cu care a primit pe moldoveni.

De câte ori am ocazia plăcută de a vorbi cu Domnia Sa, îmi vorbește cu admirație despre multe lucruri blăjene. Cu bucurie am aflat că era în corespondență cu răposatul

academician blăjan, Canonicul Dr. Augustin Bunea, fost membru al Academiei Române.

La „Șezătoarea“, revista D-sale dela Folliceni, au scris mai mulți preoți de ai noștri din Transilvania.

SORA LILIANA

NOTĂ: Scriu *Folliceni* fiindcă așa îi zice localnicii. Numirea oficială ar fi *Fălliceni*.

Grăunțe sufletești

Sfântul Nicolae

„Să laudăm acum cu cântare pe Ierarhul, pe păstorul poporului celui din Mira și învățătorul, ca cu rugăciunile lui să ne luminăm. Că iată s'a arătat tot curat și nestruciat cu spiritul, aducând lui Hristos jertfă fără prihană, curată și lui Dumnezeu bine primită, ca un Ierarh curățit în suflet și în trup. Pentru aceasta este adevărat folositor și ajutor Bisericii: ca un mare tănuitor al darului lui Dumnezeu“.

Laudăm pe Sfântul Nicolae pentru vieța sa îngerească, pentru harurile bogate pe cari i-le-a dat Dumnezeu. A fost învrednicit de Dumnezeu cu darul de a face minuni. A săvârșit multe minuni în timpul vieții și se săvârșesc multe minuni după fericita sa adormire, prin rugăciuni către Sfântul Nicolae, prin sfintele sale moaște păstrate în marea biserică catolică din Bari. Rușii au voit de multe ori să cumperă moaștele Sfântului Nicolae, dar Biserica Catolică nu face comerț cu lucrurile sfinte.

Vieța acestui sfânt o găsim pe scurt în sinaxar: A fost pe vremile lui Dioclețian și Maximilian celor tirani. Sf. Nicolae a strălucit mai înainte în vieța călugărească și pentru neșpusa lui bunătate s'a făcut arhieru. Și fiind cu frica lui Dumnezeu și onorând creștinătețea și vestind cu îndrăzneală și cu viers slobod bunacredință, s'a prins de mai marii orașului și dându-l la munci și la rane, l-au băgat în temniță cu alți creștini dimpreună. Și de vreme ce marele și binecredinciosul Constantin din voia lui Dumnezeu a statut împărat la Roma, atunci ceice erau închiși s'au slobozit din legături, cu cari împreună slobozindu-se și marele Nicolae, n'a trecut multă vreme și s'a strâns de marele Constantin, întâiul săbor dela Nicea, căruia a fost părtaș acest Nicolae, carele a făcut și multe alte minuni, precum arată istoria lui. Scos-a și trei oameni ce se năpăstuiše, de erau să moară de strâmbătate. Că prinzând ei de veste că vor să piară aflându-se în temniță, a chemat pe sfântul într'ajutor, pomenindu-i și alte binefaceri ce a făcut, precum a măntuit pe alți trei ce erau să piară în Licia, așa și pe dânsii să-i măntuiască. Acesta dar sfântul Nicolae, ce a fost grabnic și ferbinte spre ajutor, s'a arătat în vis împăratului și despre pără ce făcuse oamenilor la împăratul i-a învățat cu amănuntul și i-a spus că erau nevinovați și cumcă pentru zavistie au fost păriți cu vina și pără clevețirii. Pentru aceasta i-a măntuit din nevoia aceea. Apoi afară de acestea făcând și alte minuni și păstorind dumnezește binecredinciosul popor și ajungând la adânci bătrânețe, a adormit în Domnul. Cu rugăciunile cuviosului Tău Ierarh Nicolae, Doamne, îndură-te spre noi și ne măntuește.

Sfântul Nicolae e venerat și de frații despărțiți de noi și chiar și de necreștini (de Tonguzi, Voguli, Samoezi). Fiind venerat foarte mult de Răsăritenii neuniți, acest Ierarh din Mira Lichiei a fost ales patron ceresc al unirii bisericilor. În versul Sfântului Nicolae (publicat în cartea Părintelui Dr. Gheorghe Fireza) citim printre altele:

In a tale rugăciuni
Nu-ți uita nici de Români;
Fă, ca toți să se unească,
Sufletul să-și măntuiască.

Fiind venerat și de noi și de necatolici, Sfântul Nicolae e ales în chip fericit patron al unirii bisericilor. La Roma s'a întemeiat o asociație pioasă a Sfântului Nicolae din Bari, cu scopul de a răspândi în toată lumea cultul Sfântului Nicolae și de a cere prin el unirea bisericilor. Statutele acestei asociații au fost aprobate în 7 Febr. 1929, de Sfântul Părinte Papa Pius XI, care a binecuvântat pe „evlavioșii cinstitori asociați ai Sfântului Nicolae“. Numărul cinstitorilor săi e foarte mare. Icoana feței sale o găsim în foarte multe case creștinești. În Răsărit, după icoana Preacuratei Vergure Maria, nu există icoană mai răspândită decât a Sfântului Nicolae, făcătorul de minuni.

Cuvine-se să cinstim pe Sfântul Nicolae mai ales în ziua orânduită de Sfânta Biserică pentru pomenirea sa.

Cu a tale rugăciuni
Fă-ne, sfinte, tot mai buni,
Și de noi grijă să ai
S'ajungem la tine 'n rai.

Fă faptele să-ți urmăm,
Pururi noi să ne păstrăm,
Al nostru suflet curat
De Fiul Răscumpărat.

Să cântăm din tot sufletul cântarea Sfântului Nicolae (ce se găsește în cartea Păr. Dr. Gheorghe Fireza din Societatea lui Isus):

Bucură-te Nicolae Sfinte
Al nostru bun și ceresc Părinte.
Indreptător de credință
Ajutor la neputință.

Să încheiem cu vers de mărire:

Nicolae prea laudate,
Părinte prea luminate
Să fii binecuvântat
Și 'n veci de creștini laudat.

Iosif E. Naghiu

Pentru soldații noștri

Ministerul de războiu a șters legea prin care eram obligați toți cetățenii, să dăm anumită rufărie pentru soldații noștri, pentru că această lege ar fi apăsât prea mult populația nevoiașă.

În schimb roagă pe toți cetățenii țării, să dăruiască de bună voie, până la 1 Decembrie 1944, cât mai multe: *cămăși, battste, ismene sau chiloți, ciorapi de bumbac sau lână, mănuși de lână, mânecute, flanele sau poulovere, încălțăminte; efecte de spital: cearceafuri, perne, saltele, fețe de pernă, pături, halate și altele ce au.*

Toate acestea se vor preda comendurei pieții din orașul respectiv ori posturilor de jandarmi cei dela sate. Acestea sunt datoare să dea în schimb câte o adeverință, iar pe efectele dăruite să aplice sigilul, în fața depunătorului, pentru a nu se putea schimba cu altele.

Nimenea să nu se retragă! Să dăruim cu toții! E vorba de armata noastră scumpă și vitează.

Limba noastră în alte țări. Ne pare nespuse de bine când auzim că în alte țări se învață limba noastră. Mai nou a fost numit d-l Al. Busuioceanu profesor de limba română la Universitatea din Madrid. E primul profesor de limba română în Spania.

Cunoștințe folositoare

Sisteme de cultură

În general, în toamna aceasta, s'a însămânțat mai puțin decât în alți ani. Sunt însă foarte multe comune, în cari s'a însămânțat chiar mai mult decât în anii buni, în timp ce în comunele imediat vecine nu s'au realizat nici 50% din prevederi.

Războiul, rechizițiile, timpul nefavorabil și lipsa de benzină și păcură au fost la fel de dăunătoare pentru toate aceste comune. Deci se pune întrebarea, cum se explică, că unele sunt la curent cu lucrările agricole, în timp ce altele sunt foarte întârziate. Întârzierile acestea le-am constatat și în anii normali și ni-am dat seama acumă că se datoresc sistemelor de cultură.

În comunele cu sistemul liber, unde fiecare agricultor seamănă ce vrea și unde vrea, de cele mai multe ori grâu după porumb sau grâu după grâu, lucrările rămân în urmă, iar recoltele sunt mai slabe, decât în comunele unde se aplică un asolament rațional, hotarul fiind împărțit în 3-4 câmpuri.

Sistemul de 3 câmpuri (trei furdulași) cu ogor sterp, — în care 1/3 părți din tot arabilul comunei rămâne un an nemuncit, deci nu produce nimic, — nu e bun, din care cauză Camerele Agricole au dus o adevărată luptă pentru înlocuirea ogorului sterp, prin cultura plantelor de nutreț.

Sistemul de 3 câmpuri cu plante de nutreț și anume: spicoase (grâu, seacă, orz, ovăș), prășitoare (porumb, cartofi, sfeclă) și plante de nutreț (trifoi, mazărice, mazăre) ș. a. m. d., este foarte bun și potrivit micilor și mijlociilor proprietari. Tot hotarul e împărțit în trei și e muncit rațional, ca și când ar aparține unui singur proprietar, bun gospodar și priceput conducător.

În comunele Ohaba, Tău, Spini, Șona, Biia, Sâncel ș. a., din județul Târnava Mică, unde se aplică sistemul de 3 câmpuri, se face agricultură rațională. Indată ce frunzașul satului se apucă de arat, semănat ori de alte lucrări, este urmat de ceilalți agricultori, așa că lucrările se fac la timp și bine. Nici chiar cei leneși și îndărătnici nu pot rămâne în urmă, deoarece tablele cu lucrările ce trebuiesc executate sunt lângă ale altor agricultori mai harnici, cari îi îndeamnă la muncă, și se știe că exemplu viu prinde.

Culturile de trifoi, mazărice și mazăre, pe lângă că îngrășă și pregătesc terenurile pentru grâu, dau nutreț mult și bun, cu cari agricultorii pot ținea vite bune, cari dau lapte, viței și muncesc ogoarele, așa că aduc bogăție în casă.

În comunele cu rotațiunea de 3 câmpuri munca este divizată, paza câmpului se face ușor, păscutul vitelor nu produce stricăciuni, datele statistice adunate de autorități sunt exacte, deci nu se pretind locuitorilor peste puterile lor.

Toți agricultorii și binevoitorii lor sunt rugați să studieze aceste probleme și să caute comasarea terenurilor și introducerea sistemului de 3 câmpuri cu plante de nutreț, în toate comunele țării.

Ing. Agr. VICTOR RUSU

Incredere. Mulți pescuitori în apă tulbure spun fel de fel de lucruri. Ne sperie de ni-se face părul măciucă în vârful capului. Nu dați crezare la astfel de șvonuri! Nu vă pierdeți curajul! Cine are încredere în Dumnezeu, trebuie să ceară ajutorul Lui, nu să se teamă!

Cum stă lumea și țara

Războiul

In săptămâna care a trecut pe toate fronturile s'au continuat cu multă înverșunare bătăliile.

In Ungaria

trupele române au ocupat regiunea Tokay, foarte bogată în struguri și în vinuri, iar cele ruso-române orașul Gyöngyös și multe alte localități. Soldații noștri au făcut minuni de vitejie pe frontul din Ungaria. A fost citat pe Ordinul de zi Regimentul 96 Infanterie de sub comanda d-lui colonel Cosma Gavrilă.

Aviația anglo-americană a bombardat mai multe localități din Ungaria. Pe tot frontul Ungurii și Nemții se retrag. S'au dat bătălii aeriene chiar deasupra orașului Budapesta.

Berlinul a fost bombardat

foarte puternic de aviația anglo-americană. In 19 Noembrie capitala Germaniei a fost atacată cu 600 de bombardiere și cu câteva sute de avioane de vânătoare. După bombardament se vedea dela distanță mare că Berlinul e în flăcări. A fost bombardată și Austria.

In Franța

armatele anglo americane au eliberat de sub stăpânirea germană Alsacia și Lorena. Au fost eliberate și capitalele acestor provincii, orașele Strassburg și Metz. Armatele germane se retrag pe cursul râului Meusa.

In partea de răsărit a Germaniei, în Prusia Orientală, trupele rusești înaintează. În portul Riga Germanii au pierdut nouă vase mari de război.

In Jugoslavia

trupele conduse de Mareșalul Tito au cucerit orașul Tirat. In multe părți din Muntenegru trupele germane sunt inconjurate.

In Bulgaria

armatele de sub conducerea generalului Stancov au obținut succese mari în lupta lor pentru eliberarea teritoriului lor, de sub stăpânirea armatelor germane.

In Italia

trupele anglo-americanе înaintează în regiunea Coste. Nu se anunță vreo faptă mai deosebită.

In Polonia

armatele rusești înaintează în regiunea Varșoviei. A fost bombardat orașul Danzig, port la mare, care fusese al Poloniei. In 1939 a început războiul cu ocuparea acestui oraș de către trupele germane. După cinci ani, iar a ajuns războiul chiar acolo de unde a început.

Politica externă

Germania

Ziarele scriu că din cauza pierderilor neconținute pe cari le sufăr armatele germane pe fronturi, populația germană e foarte nemulțumită. Se vorbește despre o încercare a Germaniei de a face pace. Se zice că delegații germani vor încerca să se înțeleagă cu delegații englezi și americani la Lisabona (în Portugalia). E greu de prevăzut, ce se va hotări. Nu prea credem că se va ajunge la o înțelegere.

D-l Hitler

conducătorul Germaniei, este tot mai des pomenit. Ziarele scriu că, din faptul că a dat d-lui Himmler depline puteri, ar urma că de acum acesta să fie adevăratul conducător al Germaniei.

Jugoslavia

In Jugoslavia nu s'au înțeles bine Sârbii cu Croații. Croații sunt catolici și sunt mult mai culți de cât Sârbii. Sârbii îi persecutau. Spre a nu se mai face persecuții în viitor, e vorba ca Jugoslavia să devină stat federativ, adică compus din mai multe stătuțele mici, având însă un singur guvern.

Sfântul Părinte

Papa Pius XII a primit în audiență pe d-l Ernest von Weissacker, ministrul Germaniei pe lângă Vatican. Sfântul Părinte s'a interesat de soarta prizonierilor. Pentru prizonierii de război s'a făcut la Roma un oficiu de corespondență. Cu ajutorul trimișilor diplomației ai Sfântului Părinte în toată lumea, prizonierii pot trimite scrisori la cei de acasă.

Finlanda

Guvernul din Finlanda, prezidat de d-l Paasikivi, s'a declarat pentru o bună înțelegere cu Uniunea Republicelor Socialiste Sovietice și cu toate celelalte țări, mai ales cu Suedia.

Politica internă

D-l Emil Hașeganu

fost ministru, a rămas în timpul celor 4 ani de ocupație la Cluj, ca conducător al Românilor din Ardealul de Nord. Când s'au retras din Cluj, Ungurii au dus cu ei pe d-l Hașeganu și l-au dus la Győr, unde a fost închis. Guvernul nostru a cerut punerea în libertate a d-lui Hașeganu. Inșă până acum încă n'a fost pus în libertate.

Refugiații

Cu bucurie citim prin gazete că refugiații ardeleni se vor putea reîntoarce la vetrele lor.

Pentru Moldova și pentru Ardeal

Anul acesta a suferit mult din cauza războiului, mai ales Moldova și Ardealul de Nord. S'a hotărât ca aceste ținuturi să fie ajutate în mod deosebit. Se cuvine și chiar e datoria noastră, să ajutorăm pe cei lipsiți. Cine pe săraci ajută, pe Dumnezeu împrumută.

Despre d-l I. Maniu

șeful partidului național țărănesc, se scrie tot mai mult prin gazete. E numit de unii „înțeleptul neamului“, iar de alții este poreclit fascist.

Nicolae Iorga

marele învățat al neamului e iarăși pomenit. Se împlinesc patru ani dela moartea lui. In 13 Ianuarie 1940, în anul morții sale, N. Iorga a rostit o conferință numită *Conceptia românească a ortodoxiei*, în care recomandă unirea cu Roma. „Legătura cu Roma este foarte folositoare“, spunea N. Iorga. Era prietin bun cu canonicul Augustin Bunea dela Blaj. Dintre preoții noștri de azi el lăuda mult în scrierile sale pe Păr. Z. Păclișanu și pe canonicul Agârbiceanu. A fost de multe ori la Blaj. A vorbit și la Piatra Libertății.

Poezii de pe front

Frunză verde alunică,
Fă-mă Doamne-o păsărică
O pasăre mititea
Să zbor până-n țara mea,
Să zbor iute ca vântu
Ca vântu, ca fulgeru,
Peste munți, peste câmpii,
Peste multe prăpăstii,
Peste munți, peste vâlcele,
Peste multe râurele,
Peste munți, peste colini,
Să ajung în sat la mini,
Să ajung în satul meu,
Unde-am copilărit eu,
Să ajung la mine-n sat
Și de dor să fiu scăpat,
Să ajung la mine-acasă
Să bat noaptea la fereastă,
Să se scoale-a mea nevestă,
Să se scoale soția,
Să aprindă lumina:
Scoală, secoală, tu soție,
Că viu din țară pustie
Și viu din țară departe
Și n'am primit nici o carte.
Nu știu dacă mai trăești
Și la mine mai gândești.
Nu știu mai ești în viață
Și de mine ai povăț.
Că sunt bătrân și cărunt
De când nu ne-am mai văzut
Și sunt bătrân cu durere
Și mântat de multe rele.

Frunză verde, iarbă deasă,
Când am plecat eu de-acasă
Am lăsat boii-n poiată
Și soția supărată
Și am lăsat plugu-n ocol
Soția cu mare dor
Și am lăsat câmpu 'nverzât
Și soția cu urât,
Și am lăsat casele mele
Soția cu mare jale.
Și am lăsat câmpu 'nflorind
Și soția mea plângând
Și am lăsat pomii 'nfloriți
Și copiii mei iubiți
Și am lăsat ce mi-a fost drag
Copiii plângând pe prag
Și am plecat la miliție
Să apar a lor moșie,
Cu dușmanu să mă lupt,
Pentru scumpul nost pământ.
Cu dușmanu m'oiu lupta,
Țara im-voiu apăra.
Decât rob pe-anost pământ
Mai bine mort în mormânt,
Cu cinste și cu dreptate
Pentru sfânta libertate,
Cu cinste și vitejie
Pentru scumpa Românie.

Ioan Moldovan
Sântu-Murăș

Clericii la Academie. Academia Română, societatea celor mai învățați oameni din țară, a chemat și mulți clerici de ai noștri în șirul membrilor săi. 1) Membrii de onoare au fost Mitropoliții Victor Mihalyi de Apșa și Vasile Suciu. 2) Membrii activi sau ordinari au fost: Canonicul Timoteiu Cipariu, Prepozitul Ioan Micu Moldovan și Canonicul Augustin Bunea. Membrii corespondenți: Can. Gavril Pop dela Lugoj, Canonicul Ioan Agârbiceanu dela Cluj, Monseniorul Zenovie Păclișanu dela București. Dintre călugării romano-catolici străini Academia Română a ales pe: Abatele Metodi Zavoral călugăr premonstratens, Ipolit Delehay călugăr ie-zuit și Vitalien Laurent călugăr asumpționist.

Știrile săptămânii

Indreptarea unei greșeli. În articolul nostru „Popii din Blaj” din numărul trecut al gazetei s'a tipărit din nebagare de seamă în alineatul 6, șirul 2: „câteva mii de jugăre pădure” în loc de: „câteva sute de jugăre pădure”. Facem cuvenita indreptare.

„Calendarul dela Blaj” pe 1945 va apărea totuși, însă în mai puține exemplare decât anul trecut, din cauza marelui scumpete și a lipsei de hârtie. Pe 15 Decembrie va fi gata cu siguranță și se va putea prelua aici în Blaj, pe lângă plata înainte a prețului. În provincie nu-l putem trimite decât recomandat, că astfel se pierde cum s'a întâmplat și anul trecut. În curând vom anunța și prețul, ca toată lumea să poată trimite banii înainte.

Di Hitler a fost operat la gât. Un ziar din Suedia aduce vestea că dl Hitler a fost operat la gât de către profesorul von Ecken din Germania. Se vede că vorbirile cele multe i-au stricat gâtul. Ori doară l-a ajuns vreo schijă cu prilejul atentatului de astă vară?

Unde se află cele mai multe fete bătrâne. În Anglia din 100 femei cam 53 sunt măritate, în Germania 55, în Franța 57, în Statele Unite și Japonia 61—62, prin urmare aceste două țări s'ar putea numi țările fetelor bătrâne.

Un măr de 20 de ani. Un locuitor din Quebec păstrează un măr pe care l-a cules înainte cu 20 de ani. El susține că acest măr s'a păstrat, fiindcă a introdus niște bucățele de scortșoară sub coaja mărului.

I-au furat dinții. Într'un cinematograful o doamnă bătrână a început să mănecă o bucată de pâine unsă cu unt. Ca să o poată roade mai bine, și a scos dinții cei falși și i-a pus pe scaunul de alături. Stângându-se luminile, ca că se vadă chipurile, cineva i-a furat dinții cei falși, așa că pe când era să-i pună la loc în gură, mai ia-i dacă ai de unde. Astfel biata bătrână a mers acasă știrbă și cu lacrimi în ochi.

Două noi facultăți de medicină. S'a constatat că România are prea puțini medici. În județul Teleorman bunăoară n'avem decât un medic la 11.939 locuitori, iar în jud. Vlașca unul la 12.101. Din 539.000 copii mărunți într'un an 95.000 mor fără de a implini un an, tot din lipsă de medici. De aceea a hotărât Ministerul Culturii Naționale, să mai deschidă o facultate de medicină la Sibiu și alta la Timișoara, pe lângă cele care sunt la București, Iași și Cluj.

Di Churchill s'a supărat pe Evrei. Cetitorii noștri își aduc aminte că doi evrei au ucis pe lordul Moyne, reprezentantul Angliei în Palestina. Primul ministru englez dl Churchill și-a arătat într'o declarație a sa supărarea ce o simțește pentru această crimă, cu atât mai ales că dânsul a fost totdeauna un mare apărător al Evreilor.

Și-a îndreptat greșala. Fruntașa comunistă, dna Ana Pauker, a susținut într'o vorbire rostită la București că în Ardealul cedat ar fi rămas 2.500.000 Unguri. Zilele trecute și-a recunoscut greșala în ziarul „Scântea”, arătând că nu au rămas decât 1.500.000, așa cum știam toți Românii.

Ce e cu dl Horthy. Ziare din Elveția aduc știrea că dl Horthy, fostul guvernator al Ungariei, împreună cu familia sa, se află internat în orașul Weinheim din Germania. Fiul său Nicolae a fost ucis de soldații germani. Regimentul de gardă al dlui Horthy, compus din 600 de oameni, a luptat până n'au mai rămas decât 50 de inși, cari au fost apoi aruncați în Dunăre și uciși de focuri de mitraliere.

Patriarhul Rușilor. Aflăm din marile ziare că la Moscova s'au adunat episcopii ruși sub prezidiul mitropolitului Alexei al Leningradului. S'a hotărât ca în Ianuarie 1945 să aleagă pe patriarhul tuturor Rușilor. Astfel Biserica Ortodoxă din Rusia, care fusese pe vremuri cea mai de seamă din toată lumea, își va avea din nou căpetenia sa, putând din nou ajunge la vechiul renume.

Ce s'a petrecut la Brașov. Muncitorii din fabricile dela Brașov s'au adunat zilele trecute și au pus nou subprefect, primar și subprimar.

Ajutor la gazetă am mai primit dela următorii abonați: Dș. Piti Maior-Timișoara lei 1000, Gh. Șiara-Vințul de jos lei 100, Silvia Melzer—Craiova lei 300, Ioan Chira—Copșa Mică lei 200 și Maria Hurghiș-Blaj lei 300. Le mulțumim. Bunul Dumnezeu să le răsplătească înmîit!

Pagube de război. Ministerul Cultelor și Artelor a dispus cu ordinul Nr. 48.560, să se facă un tablou al pagubelor de război suferite de biserici, fie prin bombardări, fie în alt fel.

Ziarul „Curierul” de sub conducerea d-lui Augustin Popa a fost suspendat pe 7 zile pentru un articol scris de D-Sa.

Cel mai mare ziar englez „The Times” (pe românește Timpul) a ajuns la numărul 50.000. A fost fondat în 1784 de J. Walter. Din acest prilej a fost sărbătorit în Anglia foarte călduros.

A murit un scriitor. A murit bătrânul scriitor N. Petrașcu. Era cunoscut prin cărțile sale despre marii poeți ai neamului nostru.

Nu uitați că pe anul acesta am fost nevoiți a ridica abonamentul dela 500 la 700 Lei. Rugăm deci pe toți abonații noștri, să ne trimită acest rest, că numai astfel ne putem scăpa de datoriile pe cari le avem la Tipografie.

Avem prea puțin stupi. Pe vremuri țările românești erau vestite pentru miera de stup ce o trimiteau stăpânilor turci. Astăzi foarte puțini români se ocupă cu stupăritul, deși este foarte rentabil, adecă miera este foarte scumpă. Mai e apoi un necaz: cei mai mulți au stupi primitivi, nu sistematici. În timp ce stupul sistematic dă cam 12 kgr. miere și 770 grame ceară, cel primitiv, adecă coșnița veche, dă numai 4 kgr. miere și 7 kgr. 800 gr. ceară. Ce bine ar fi, dacă în fiecare sat ar fi cel puțin câte 4—5 stupari cu stupi sistematici!

Primejdia cloșanilor în Germania. Cloșanii sau șobolanii se înmulțesc de o vreme într'un mod îngrozitor în Germania. Copiii mici nu mai pot fi lăsați singuri, pentru că îi încep șobolanii, dar ei mai și răspândesc tot felul de boale, așa că sunt astăzi o adevărată primejdie națională pentru Germania.

Și-a omorât bărbatul. Soții Ciobanu din Medgidia trăiau rău, fiindcă femeii îi făcea curte un chiriaș. Într'una din zilele trecute bărbatul i-a descoperit pe cei doi păcătoși, iar aceștia l-au omorât și apoi au luat-o la sănătoasa, dar poliția i-a descoperit și deținut. De acuma își vor ispăși păcatul aici pe pământ, urmând pe urmă să și-l ispășească și în lumea cealaltă, întrucât nu se vor pocăi din toată inima.

De prin sate

Colecta Misionară

Cu prilejul zilei misionare din anul curent, în parohia Uricani prin efortul bunilor credincioși, s'a colectat suma de 10.134 Lei, pentru a veni în ajutorul păgânilor cari doresc a fi botezați; însă fiind săraci, următorii credincioși au donat câte 500 Lei, exprimându-și totodată dorința ca păgânii să fie botezați cu numele ales de donatori: Timișan Ilie (500 Lei — Victor), Petresc Andrei (600 Lei Nicolae), Pavel Ion I. Ion (500 Lei — Ioan), Ioan Barb Fireza (500 Lei — Ioan), Rad Constantin (500 Lei) pentru botezul unui copil păgân, într'u amintirea fiului său Cosma căzut pe front. Nădrag Constantin (1000 Lei — Constantin.) Dumnezeu să răsplătească înmîit aceste donații în folosul Misiunilor printre păgâni.

DELA PRIMĂRIE

În 6 Nov a. c. obștea comunei a ales de primar pe credinciosul Pavel Ion I. Ion, fiu al bisericii noastre și harnic colporter al foii Unirea Poporului. Răspândirea foii și încasarea abonamentelor în mare parte sedatorește zelului noului primar.

Pr. L. BOCIAC

Poșta gazetei

12380 Augustin Iustian dir. de carte funduară. Am primit Lei 1000, din cari 700 Lei repartizați pe anul acesta. Ce facem cu restul de Lei 300?

9496 Ioan Feier l. Gh. De'a noi ziarul Vă merge regulat. De plată mai aveți pe anul 1943 Lei 14 și abonamentul pe 1944.

Păr. Ieronim I. Zimeslescu Telega. Am primit Lei 500, din cari 300 i-am repartizat pe anul 1944. Ce facem cu restul de 200 Lei?

6333 Iacob Oltean. Am primit Lei 800. Lei 500 i-am repartizat pe anul acesta. Cu restul ce facem?

Ștefan Niergheș Sighișoara. Am primit Lei 700; dia cari 200 i-am repartizat pe anul acesta drept întregru la suma de 500 Lei. Ce facem cu restul?

7667 Dobrescu Ioan. Am primit c. p. Rugăm iertare, a fost o greșală la mijloc.

Dr. Vasile Spineanu medic Vașcău. Mai aveți de plată pe anul acesta Lei 400.

8441 Axente Vizoe. Am primit Lei 500. Abonamentul pe anul acesta este de 700 Lei.

6625 Ioan I. Opreanu. Am primit câte 500 Lei pentru Nr. 6625 și 10397 în contul abonamentului pe anul 1944.

6371 Dehelean Petru. Am primit Lei 600, pe cari i-am împărțit după cum datorati, adică: pe anul 1943 Lei 400 și pe anul 1944 restul de 200 Lei. În urma scumpirii ziarului mai aveți de plată pe anul acesta 500 Lei.

De vânzare:

pășune, loc arător și loc de casă

Moștenitorii decedatului Traian Rațiu, vând dreptul lor de proprietate-pășune pe care îl au în Blaj înscris în cărțile funduare Nr. 159, 380 și 728.

Vând dreptul lor din pădurea Veza în întindere de 453 st.

Vând dreptul lor de proprietate asupra locului arător și de casă din Blaj, orașul nou, în întindere de 354 st. înscris în c. f. Blaj Nr. 57.

Cel interesați se pot adresa fie în scris fie verbal la prof. RAȚIU CORNEL din Petroșani, str. 9 Sept. Nr. 21.

193 (1-3)